ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ, ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಕೆ.ಆರ್ ವೃತ್ತ, ಬೆಂಗಳೂರು-01

ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂ2/ಪಿ.ಎಂ.ಪೋಷಣ್/ಶಾ.ಪೂ.ಸಿ/794278/2023-24

ದಿನಾಂಕ 17.04.2023

ಸುತ್ತೋಲೆ

ವಿಷಯ: 2023-24 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎಂ.ಪೋಷಣ್(ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಉಪಾಹಾರ ಯೋಜನೆ) ಮತ್ತು ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಉಲ್ಲೇಖ;

1. ಈ ಕಛೇರಿಯ ಸುತ್ತೋಲೆ ಪತ್ರದ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂ2/ ಪ್ರ.ಪೋ.ಸ.ನಿ.ಅ. /ಸುತ್ತೋಲೆ /01/2022-23 ದಿನಾಂಕ 13.05.2022.
2. ಎಂ.3/ಪಿ.ಎಂ.ಪೋಷಣ್-ಮ.ಉ.ಯೋ.ಪ.ವೆಚ್ಚ/E-904316/2022.ದಿನಾಂಕ 07.01.2023.
3. ಎಂ2.ಮ.ಉ.ಯೋ.ಕ್ಷೀ.ಭಅ/965925/2022-23 ದಿನಾಂಕ 30.03.2023.

- - -

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2023-24 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎಂ.ಪೋಷಣ್ (ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಉಪಾಹಾರ ಯೋಜನೆ) ಮತ್ತು ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

- **ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ:**

1.ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಏಪ್ರಿಲ್- ಮೇ 2023 ರ ಬೇಸಿಗೆ ರಜಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಕೆ ಇರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ತೊಗರಿಬೇಳೆ , ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಎಣ್ಣೆ, ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ, ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಉಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ 10.04.2023 ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಾಸ್ತಾನು ವಹಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿ ದೃಢೀಕರಿಸುವುದು.

2.ಶಾಲಾ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕೆಡದಂತೆ, ಹುಳಹಿಡಿಯದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಡಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ದಾಸ್ತಾನು ಕೊಠಡಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ Deep-Cleaning ಮಾಡಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು.

3. ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಹಾಕಿ ಕಳಪೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

4. ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಳೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್/ಮರದ ಮಣೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಜೋಡಿಸುವಾಗ ಮೂಟೆಗಳು ಗೋಡೆಗೆ ತಗಲದಂತೆ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಅಡಿ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳು ಬರದಂತೆ ಬೋನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು Pest-Control ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು. ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಜಾಡ ತೆಗೆದು, ಹಲ್ಲಿ, ಜಿರಲೆ, ನೊಣಗಳು ಬರದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಕಿಟಕಿ, ಎಕ್ಸಾಸ್ಟ್ ಫ್ಯಾನ್ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮೆಶ್ ಹಾಕಿಸಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಟಗಳು ಬರದಂತೆ ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದು.

5. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು FIFO ಮತ್ತು FEFO ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು.ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಸಿ ಊಟದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಪ್ಯಾಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಮೂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ದಿನದಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದು. ಇದರಂತೆ ಪರಿಶಿಲಿಸಿ ಅವಧಿಯಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಬಳಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅಡುಗೆಯವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.

6. ಕಳಪೆಯಾದ, ಹುಳ ತಿಂದ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಳಾಗಿರುವ, ಕೊಳತಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಹೊರ ಹಾಕುವುದು ಹಾಗೂ ಬಳಸದಂತೆ ನೋಡಕೊಳ್ಳುವುದು.

7. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಪಾತ್ರೆ-ಪರಿಕರಗಳು, ಸ್ಟವ್ - ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳು ಇರುವ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ, ಉಗ್ರಾಣವನ್ನು ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದು. ಶಾಲೆಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಉಗ್ರಾಣ ಹಾಗೂ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದು. ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೋರದಂತೆ, ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳತನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು. ದಾಸ್ತಾನು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಪವ್ಯಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

8. ಅಡುಗೆ ಕೋಣಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿರುವ ಅಗ್ನಿ ನಂದಕದ ಬಳಕೆಯ ವಾಯಿದೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ Refilling ಮಾಡಿಸಿ ದಿನಾಂಕ ನಮೂದಿಸಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವಂತೆ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

9.ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಸಂಪು, ನೀರಿತ ತೊಟ್ಟಿ, ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸ ನೀರನ್ನು ತುಂಬುವುದು ಹಾಗೂ ನಲ್ಲಿ, ಪೈಪ್ ಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು (ಹೊಸ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ) ಮಾಡಿಸಿ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶಾಲೆಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್, ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ್, ದಾನಿಗಳು, ಕಂಪನಿಗಳು, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅನುದಾನದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು RO-Drinking Water Filterಗಳನ್ನು

ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ವಾಟರ್ ಫಿಲ್ಟರ್ ಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಳಪೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಶಾಲಾ ಉಳಿಕೆ ಅನುದಾನದಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದು.

10.ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಗಾಜಿನ ಬಲ್ಬುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸದೇ ಎಲ್.ಇ.ಡಿ. ಬಲ್ಬುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.

11.ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು, ಕೈತೊಳೆಯುವ ಸಾಬೂನು, ಪಾತ್ರೆಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಸೋಪ್ ಆಯಿಲ್, ನೆಲ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಪೆನಾಯಿಲ್, ಮುಂತಾದ ಸ್ಯಾನಟೈಸರ್ ಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿ ದಾಸ್ತಾನುಗೊಳಿಸಿ ಬಳಸುವುದು.

12 ಅಡುಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತಮ್ಮ ಸೇವಾವಧಿಯನ್ನು 60 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗೊಳಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಡುಗೆಯವರನ್ನು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವಹಿಸಿ ಬಿಸಿಯೂಟ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅವರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಆಧಾರ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೀಡ್ ಮಾಡಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಡಿಬಿಟಿ ಮೂಲಕ ಮಾಸಿಕ ವೇತನ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

- **ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ:**

13. ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ 2023-24 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಜೂನ್-2023((24 ದಿನಗಳು) ಮತ್ತು ಜುಲೈ-2023 ರ(21 ದಿನಗಳಿಗೆ) ಒಟ್ಟು 45 ದಿನಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಕೆ.ಎಂ.ಎಫ್. ಮುಖ್ಯ ಘಟಕ ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ-3 ರ ರೀತ್ಯ ದಿನಾಂಕ 30.03.2023 ರಂದು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಶಾಲಾವಾರು ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲಗಳಿಗೆ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಸರಬರಾಜುಗೊಳಿಸುವ ಹಾಲು ಒಕ್ಕೂಟ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ಮೇ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ವಾರದೊಳಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು. ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸದರಿ ರಜಾ ಅವದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದಾಸ್ತಾನುಗೊಳಿಸಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಶಾಲಾ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನದಂದೇ ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಬೆಳಗಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ (ಸಕ್ಕರೆಯುಕ್ತ) ಬಿಸಿಹಾಲನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

14.ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ (ವಾರದಲ್ಲಿ 5 ದಿನಗಳು) ಪ್ರತಿ ದಿನ 150 ಮಿ.ಲೀ.ಬಿಸಿಹಾಲನ್ನು 0.18 ಗ್ರಾಂ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿ 0.10 ಗ್ರಾಂ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿ ನಿಖರವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ (ಅಳತೆ ಲೋಟ ಬಳಸಿ) ವಿತರಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಲ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬಳಸಿ ಬಿಸಿಹಾಲು ತಯಾರಿಸುವುದು. ಹಾಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೈನಂದಿನ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಬಳಕೆಯ ಲೆಕ್ಕ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸದೇ ದಾಸ್ತಾನು ಇಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಡುಗೆಯವನ್ನು ಹೊಣೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- **ಶಾಲಾ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವದ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ :**

15. ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪೂರ್ವದ ದಿನದಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಉಗ್ರಾಣವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಡುಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಪಾತ್ರೆಪರಿಕರಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

16. ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಟೌ ವ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಪೈಪ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಂಡು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅಗ್ನಿ ನಂದಕವನ್ನು ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ನೆಲದಿಂದ 4 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ ಬಳಸುವಂತ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

17. ಶಾಲಾ ಬಿಸಿಯೂಟ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಪೂರ್ವದ ದಿನದಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನದಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಿಸಿಯೂಟವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ವಿತರಿಸುವುದು. ಅಡುಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿತರಿಸುವಾಗ ತಲೆಗೆ ಹೆಡ್-ಕ್ಯಾಪ್, ಏಪ್ರಾನ್, ಹಾಗೂ ಕೈಗೆ ಕೈಗವಸುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಡುಗೆ ಸಿಬ್ಬಂಧಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

18.ಅಡುಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಹಾಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಗಾಜಿನ ಬಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರಬಾರದು. ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಕೈಗಳ ಬಳೆಗಳನ್ನು , ಗಾಜಿನ ಮಣಿ ಹಾರ, ಚಿನ್ನದ ಹಾರ ಇತರೆ ಗಾಜಿನ ಇಲ್ಲವೇ, ಲೋಹದ ಹಾರಗಳನ್ನು, ಬಳೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದಿರಿಸಿ ಅಡುಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು. ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

19. ಅಡುಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸದಾ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಲಿ, ರೋಗದ ಭಾಧೆಯಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವೈದ್ಯರಿಂದ ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದು ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ.
ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ :

- **ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಬಗ್ಗೆ :**

20. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 13 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪಿ.ಎಂ.ಪೋಷಣ್ - ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಿಸಿಯೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಡುಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯೂಟ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜುಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು 2023-24 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿರವರಿಗೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಸೂಕ್ತ

ದಾಖಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ **ಚುಣಾವಣೆ ಆಯೋಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಚುನಾವಣೆ ನೀತಿ-ಸಂಹಿತೆ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಒಡಂಬಡಿಕೆ**- MoU **ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ನೊಂದಿಗೆ** ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನವೀಕರಣ ಪಡೆದು ಸೇವೆಯನ್ನು ಎಂದಿನಂತೆ ಮುಂದುವರೆಸುವುದು.

21. ತಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಡುಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಒಂದು ವಾರ ಮೊದಲೇ ಆಹಾರ ದಾಸ್ತಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ, FSSAI , AG-MARK, FPO ಮುಂತಾದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರಕ ಮಾನದಂಡಗಳ ಮಾರ್ಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಂಡು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ / ಪಾಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಗುರುತು ಚಿನ್ಹೆ ಹೊಂದಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಇಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. FIFO ,FEFO ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಳಸುವುದು. ಕಳಪೆ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಳಾದ ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು.

22. ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಹಾರ ಸಾಗಾಣಿಕಾ ವಾಹನಗಳನ್ನು, ಸ್ಟೀಲ್ ಕಂಟೈನರ್‌ಗಳನ್ನು, ಅಡುಗೆ ಕೇಂದ್ರ, ಉಗ್ರಾಣ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು DEEP CLEANING ನೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅಡಗೆ ಪಾತ್ರೆ-ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬಾಯಲರ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಅಗತ್ಯ ರಿಪೇರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

23. ತಮ್ಮ ಅಡುಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಡುಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು. ಮಹಿಳಾ ಅಡುಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕರು ಗಾಜಿನ ಬಳೆಯನ್ನು, ಲೋಹದ ಇಲ್ಲವೇ ಗಾಜಿನ ಮಣಿಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ, ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಬಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಸೂಕ್ತ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು.

24. ಇಲಾಖಾ ಸೂಚಿತ ಆಹಾರ ಮೆನುವಿನಂತೆ ವಾರದ ಪ್ರತಿ ದಿನದ ಶುಚಿ-ರುಚಿಯಾದ ಬಿಸಿಯೂಟವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ 65 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ 4 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಾಗಿಸುವ ಹಾಗೂ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಲುಪಿಸುವ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

25. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಪರಿವರ್ತನ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ - 3 ರಂತೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇದರಂತೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ / ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

- **ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೂರಕ ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶವಾಗಿ WIFS ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ :**

26. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ RBSK ತಂಡದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿತರಿಸುವ ಪಕಬ್ಬಿಣಾಂಶವುಳ್ಳ WIFS ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನುಂಗಿಸುವುದು. 1-5ನೇ ತರಗತಿ ಮಗುವಿಗೆ 45 mg (ಪಿಂಕ್ ಬಣ್ಣದ್ದು) 6-10ನೇ ತರಗತಿ ಮಗುವಿಗೆ 100 mg (ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ್ದು) ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರದಂದು ಬಿಸಿಯೂಟದ ನಂತರ ಅರ್ದ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದ ನಂತರ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ನುಂಗಿಸುವ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

27. ಪ್ರತಿ 6 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 1-10ನೇ ತರಗತಿಗಳ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಅಲ್ಬೆಂಡೊಜೋಲ್ (ಡಿ-ವರ್ಮಿಂಗ್) ಮಾತ್ರೆ ಜಂತು ಹುಳು ನಿವಾರಣಾ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಸಿಯೂಟ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅರ್ದ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದ ನಂತರ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ/ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿ ಚೀಪಿಸಿ , ಕಡಿದು, ಜಗಿದು ನುಂಗುವುದು, ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಎದುರು ನಿಂತು ತಾವೂ ಮಾತ್ರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾ ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು, ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಶಾ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಎನ್.ಡಿ.ಡಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ದಿನದಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿತರಿಸಿ ಜಂತು ಹುಳ ಭಾಧೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

- **ನ್ಯಾಶನಲ್ ಪೋರ್ಟಲ್ - AMS (ಸ್ವಯಂ ಜಾಲಿತ ಉಸ್ತುವಾರಿ ತಂತ್ರಾಂಶವುಳ್ಳ ಪೋರ್ಟಲ್) ಗೆ SMS ರವಾನಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ :**

28. ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಬಿಸಿಯೂಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಂತರ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು SMS ಮೂಲಕ AMS ಪೋರ್ಟಲ್ ಗೆ ದೈನಂದಿನ ಬಿಸಿಯೂಟ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ತರಗತಿವಾರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರವಾನಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿತ - 1 ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಂತೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಲು ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಹಾಗೂ ಮಾತ್ರೆಗಳ (WIFS and De-Worming Tablets) ವಿತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲಾವಾರು ಮಕ್ಕಳವಾರು MIS Web Portal -School Health ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ದತ್ತಾಂಶ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಶಾಲಾ ಪೌಷ್ಠಿಕ ವನ / ಶಾಲಾ ಕೈತೋಟ (School Nutrition Gardening) **ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ :**

29. ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಖಾಲಿ ಜಮೀನು, ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಕೈತೋಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವ ಶಾಲಾ ಕೈತೋಟದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿ ತೋಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿಕರ ನೆರವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದೊಂದಿಗೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ನರ್ಸರಿ , ಆಯುಷ್ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಇವರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮಾದರಿಯ , ಜಮೀನು, ನೀರು ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈತೋಟನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ, ನಿಂಬೆ,

ಪೊಪ್ಪಾಯ, ಕರಿಬೇವು, ತೆಂಗು, ಸಪೂಟ, ಹಲಸು, ಕುಂಬಳ, ಹೀರೇಕಾಯಿ, ಬದನೆ ಕಾಯಿ, ಟೊಮ್ಯಾಟೋ, ಅಂಜೂರ, ಹಸಿಮೆಣಸು, ನುಗ್ಗೆ ಕಾಯಿ, , ಹಸಿರು ಸೊಪ್ಪು- ಮಡಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಾನುಭವ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುವ , ದೈನಂದಿನ ಬಿಸಿಯೂಟಕ್ಕೆ ತಾಜಾ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಳಸುವ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

30. ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ , ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದು, ನೆಲ ಹದವಾದಾಗ, ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ಸ್ಥಳೀಯ ಕೃಷಿಕರ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಸೂಕ್ತ ನೆಲ ಉತ್ತುವುದು, ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವುದು, ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದು, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸುವುದು, ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾವಯುವ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು, ಶಾಲೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದ ಕೂಡಲೇ ಕೈತೋಟ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ತಾಜಾ ಹಸಿರು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕ್ರಮವಹಿಸಿ ತರಕಾರಿಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಪರಿವರ್ತನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ, ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಪೌಷ್ಠಿಕಾಂಶಗಳುಳ್ಳ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಸಿಯೂಟದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಪೌಷ್ಠಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

- **ಪಿ.ಎಂ. ಪೋಷಣ್ - ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಹ - ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೋಶ** :

31. 1800-425-20007 ಟೋಲ್ ಫ್ರೀ / ಉಚಿತ ದೂರವಾಣಿ ಕರೆ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ, ತುರ್ತು ಸೇವೆಗೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಪೋಷಕರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಸದರಿ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.

- **ಇ - ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ** : mdmskarnataka@gmail / directorpmposhan@gmailcom ಪಿ.ಎಂ ಪೋಷಣ್ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ **ಸ್ವಚ್ಛತೆ**, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣ, **ಗುಣಮಟ್ಟ**, **ಪೌಷ್ಠಿಕತೆ** ಹಾಗೂ **ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ** ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಕಾಳಜಿವಹಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ **ಶಾಲಾ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ ದಿನ**ದಂದು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಹಿ ಹಂಚಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಿಸಿಯೂಟ ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವಹಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

R. 17/04/2023

ಡಾ.ವಿಶಾಲ್. ಆರ್. ಭಾ.ಆ.ಸೇ.,
ಆಯುಕ್ತರು,
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಗೆ,

ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳು, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ:

1. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ರವರಿಗೆ.

2. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆಡಳಿತ), ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ರವರಿಗೆ.
3. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ), ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ರವರಿಗೆ..
4. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು (ಅ.ದಾ), ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಛೇರಿ ರವರಿಗೆ.
5. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ರವರಿಗೆ.
6. **ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಇವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆ ನೀಡಿ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.**
7. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಅ.ದಾ) ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ರವರಿಗೆ,
8. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇವರಿಗೆ.
9. ಕಛೇರಿ ಪ್ರತಿ - ಎಂ-2 ವಿಭಾಗ.